A°. 1832. N°. 96.

De uitgave van deze Courant geschiedt des Woensdags en Zaturdags, bij de GEZUSTERS SERRES. Het abonnement is *f* 9,05 per Jaar.

Advertentiën worden aangenomen tegen 25 cents elken regel, mits op een zegel van 75 cents geschreven. Bijdragen zullen met dankbaarheid outvangen worden.

SURINAAMSCHE COURANT.

ZATURDAG, DEN 1sten DECEMBER.

PARAMARIBO.

ADVERTENTIËN.

TRANSPORTEN.

Den 19den November 1832. De Ambtenaren, provisioneel belast met de Werkzaamheden van de *Nieuwe Wees-, Kurateele en Onbeheerde Boedels Kamer* alhier, als beheerende den boedel wijlen J. H. FRANKE, die geweest is Executeur Testamentair van wijlen M. H. van LOBBRECHT, aan H. M. LOBBRECHT, van het Huis, benevens twee Erven, gelegen aan de Voorstad *Zeelandia*, bekend onder L. A. N°. 40 en 41.

Idem. L. THIJM, als gewezene Vendumeester, aan A. SALOMONS en J. GOMPERTS MZN. qq., boedel M. A. SALOMONS, van het Huis en Erf, gelegen aan de *Gravenstraat*, bekend onder L. D. N°. 43.

Idem. L. THIJM, als gewezene Vendumeester, aan A. SALOMONS en J. GOMPERTS MZN. qq., boedel M. A. SALOMONS, van een Erf, gelegen aan de *Heerenstraat*, L. A. N°. 29.

Den 24sten November. J. P. TAFARES, aan M. S. E. REYNIGER, voor haren minderjarige zoon LAUWERENS MARIUS REYNIGER, van het Huis en Erf, gelegen aan de *Steenbakkergracht*, bekend onder L. D. N°. 620.

Idem. H. A. BUHK en L. THIJM qq., boedel O. EIJLERS, aan J. C. F. WALTHER, van het Huis en Erf, gelegen aan de *Heerestraat*, bekend onder L. A. N°. 16bis, en het daaraan belendende Erf, L. A. N°. 18.

Den 28sten Nov. S. S. VAN CUMMINGS, aan ANTHONIJ WILDEBOER, van het Erf, met de daaropstaande Gebouwen, gelegen aan de *Wagewegstraat*, bekend onder L. D. N°. 139b.

HIJPOTHEEK.

Den 20sten November 1832. Mr. H. FEIJLIDIJ qq., B. NOBEL, *tweede Hypotheek* te vestigen op *een vijfde* gedeelte in de Plantagie *Courtvlugt*, *Groot Cuilenburg*, *Halle en Saxen* en den Houtgrond *Onoribo*, ten behoeve van L. THIJM en J. DE JAGER EZN. qq., R. LE CHEVALIER te *Amsterdam*.

Paramaribo, den 29 *November* 1832.

De Secretaris van het Gemeente Bestuur,

WENTHOLT.

ADVERTENTIE.

Den Ondergeteekende heeft ontvangen per Kapt ABRAHAMSZ: Roode Tigchels, en per Kapt. KLINT: Boter; Hammen; Leidsche en Zoetemelksche Kaas; en verder met andere Schepen: IJzerwaren voor de Winkel, en vermits hij met de volgende Schepen een niet onaanzienlijk gedeelte van IJzerwaren, enz., is verwachtende, zoo vermeent den Ondergeteekende, zijn IJzerwinkel nog eens — zoo veel mogelijk — te completeren.

Daar de Goederen die nog in voorraad zijn, te veel zijn om hier te noemen, zoo wordt ieder zijner Begunstigers vriendelijk verzocht, door aanvragen hem te herinneren, aan datgene, wat nog mogt ontbreken.

Prijs der Provisien:

Boter *f* 7; Hammen 45 *cents* per pond; Zoetemelksche Kaas 40 *cents* per pond; Leidsche Kaas 32 *cents* per pond, beste en eerste qualiteit.

☞ ☞ Verder worden diegenen, die van 1831 en vroegere jaren, aan de IJzerwinkel nog verschuldigd zijn, thans ten *laatsten maal*, vriendelijk daaraan herinnert, enz., enz.

Paramaribo, den 30 *November* 1832.

P. D. BENNERNAGEL.

De Weduwe JEOSUA DE LA PARRA, als Beheerdster van den Boedel wijlen haren Echtgenoot, verzoekt een ieder die van gemelden Boedel iets te vorderen heeft, zijne rekening in blanco in te leveren, ten Kantore van den Edel Achtbaren Heer SALOMON DE LA PARRA, alwaar zij hare *Domicilium Citandi et Executandi* heeft gekozen.

Paramaribo, 29 *November* 1832.

M. A. KEIJSER, zal op Dingsdag den 11den dezer, des morgens ten 9 uren op Vendu verkoopen: Provisien, Stukgoederen, waaronder Linnens, Creassen, Meubelen, enz.

Paramaribo, den 1 *December* 1832.

*** Ter dezer DRUKKERIJ zijn te bekomen:

Extra fijn Velin Postpapier a *f* 16— de riem; supra Velin Rouwpapier met zwarte Randen, groot Formaat, enz.

SCHEEPSTIJDINGEN.

Binnengekomen.

Den 27sten Nov., de Nederlandsche Schepen de Faam, Kapt. J. ANDRESEN, en de Vriendschap, Kapt. D. G. DOEKSEN; zijn van de *Quarantaine* ontslagen.

TE BRAAMSPUNT AANGEKOMEN.

Den 27sten, het Nederlandsch Schip Susanna Maria, Kapt. J. F. SPILOELBERG, is den 22 October uit het Nieuwe Diep gezeild.

Idem, de Amerikaansche Brik Rebecca, van Salem gezeild den 4 October, laatst van Cayenne.

Idem, de Amerikaansche Brik Gossypium, van Gloucester gezeild den 31 October.

Idem, de Amerikaansche Brik Wolga, van Boston, gezeild den 1 November.

Den 29sten, de Nederlandsch Kof de Jonge Evert, Kapt. J. J. KIERS, den 19den October uit Texel gezeild, Passagiers: de Heeren H. SCHEEN met deszelfs Echtgenoot en Kind; HIERONIMUS HIENER. — Liggen alle *Quarantaine*.

NIEUWSTIJDINGEN.

Uit ROTTERDAM, dd. 8 October meldt men:

Naar men verneemt, is in den nacht van Zaturdag op Zondag, de groote kerk te Zierikzee eene prooi der vlammen geworden. Zoo als men voorloopig verneemt, moeten de vlammen kort na middernacht uitgebroken zijn, en zijn dezelve tot op zeer verre afstanden, van des nachts ten 1 tot des morgens ten 8 ure, waargenomen. Er moeten voorts niets dan de muren van dat groote en zeer oude gebouw zijn overgebleven. Op eene groote open ruimte aan het westeinde der stad staande, waren daardoor de naburige huizen maar weinig beschadigd geworden. Zoo als de geruchten willen, zou deze ramp aan de onbedachtzaamheid van werklieden die met het solderen van het lood in de goten bezig waren gewees, toegeschreven worden.

Uit OPORTO heeft men het volgende berigt:

»Op den 29sten September heeft een korps *Miguellisten*, ongeveer 10,000 man sterk, de stellingen der Fransche en Engelsche brigades aangevallen en is hetzelve, na een kort maar bloedig gevecht, tot het plein voor de Engelsche barakken voortgerukt. Daar, echter, hebben de Franschen en Engelschen op nieuw post gevat en versterking bekomende van de Portugezen constitutionelen, hebben zij de aanvallers met zwaar verlies teruggedreven, een aantal krijgsgevangen makende en sommige der vroeger tegen hen gerigte veldstukken ver overende.

Gedurende dezen aanval, die met eene sterke overmagt schijnt ondernomen te zijn geweest; ten einde de vreemde hulptroepen verder buiten gevecht te stellen, zijn er ook op onderscheidene punten andere aanvallen gedaan, doch alle vruchteloos.

Het verlies der *Miguellisten* wordt begroot op 2000 gesneuvelden en gewonden, en dat der *Pedrolisten* op 300 dooden en gekwetsen, onder welke Don *Pedro* meest al de Engelsche en Fransche officieren, die dapper gevochten hebben, doch waarvan slechts weinig het leven zullen behouden, betreurt. Ook de *Miguellisten* moeten zich wakker gekweten hebben en, mogten zij nieuwe aanvallen beproeven, zoo zou het verlies van zoo vele officieren Don *Pedro* hoogst noodlottig kunnen zijn.

»Don *Pedro* heeft wederom aanzienlijken onderstand van krijgsbehoeften uit Engeland ontvangen en verwacht er dagelijks meerderen; zoo in manschap als in wapenen.”

Op den 5 Octob. is te Londen eene vergadering gehouden van de kooplieden die op Oporto handelen. Daarin is een smeekschrift aan den Koning opgesteld, ten betoog van het schrikkelijk gevaar, waarin de Engelsche onderdanen, die te Oporto wonen, zich bevinden, en dat de tusschenkomst van Zijner Majesteits gouvernement in deze allerwenschelijkst zou zijn.

Er zijn te Londen zeer omstandige berigten ontvangen, nopens het op den 29sten September te Oporto voorgevallen gevecht. Zelfs de Markies *Palmella* heeft daarvan aan *Pedro's* gelastigde alhier, den Heer *de Abreu e Lima*, verslag gedaan bij den volgenden brief, welke dien zelfden dag ten tien ure des avonds gedagteekend is.

»Toen ik gisteren uit deze stad berigt zond, verwachtte ik niet zoo spoedig daarna gelegenheid te zullen hebben om het glorierijk gevecht te verkondigen, welks gelukkigen uitslag ik thans het genoegen heb u mede te deelen. Waar is het, dat eenigen tijd geleden de rebellen gepocht hadden, dat zij Oporto op den St. Michelsdag zouden aangrijpen, welk tijdstip zij als van goede voorbeduiding voor hunne zaak beschouwden; men dacht echter niet, dat zij hun woord zoo getrouw zouden nakomen, als zij gedaan hebben. Zij hebben zich echter met de wijs van uitvoering geen geluk te wenschen; integendeel hebben zij alleenlijk eenen roemrijken dag meer gevoegd bij die, welke de trouwe verdedigers van de zaak der koningin reeds mogten tellen.

»De aanval begon ten 7 ure des morgens, met een snaphaan-vuur der piketten op het grootste gedeelte onzer linie; doch weldra bleek het dat 's vijand ware bedoeling was,

onzen regter-vleugel, die aan den Douro steunde, te overweldigen, ten einde ons volkomen van het klooster der Serra af te snijden en langs de rivier in de stad te dringen. Tusschen 10 en 11 ure debouchéerden aanzienlijke massa's infanterie op dit punt ondersteund door hunne artillerie en gevolgd door eenige eskadrons kavallerie. Het toeval wilde dat onze regter-vleugel op dat oogenblik min of meer verzwakt was en deszelfs reserve gedund door het afzenden van detachementen, welke daaruit tot het doen eener landing te Aveiro geligt geworden waren. Deze omstandigheid en het sneuvelen van eenige officieren der korpsen, welke aan dien kant de verschansingen bezet hielden, begunstigden den aanval der rebellen, en werkelijk drongen zij tot de laatste palissade onzer werken door en behaalden een tijdelijk voordeel. Doch het van pas aankomen der versterkingen, die van onzen kant naar dit punt gezonden werden, stelde ons in staat niet alleen om de verlorene stellingen te hernemen, maar ook om de vijanden uit die gene te verdrijven, welke zij in het front onzer linie bezet hadden; hen zoo volledig daaruit verjagende en op de vlugt slaande, dat zij al het veldgeschut; hetwelk zij derwaarts gevoerd hadden, en dat in twee stukken kanon en een houwitser bestond, in onze magt moesten laten.

»Terwijl wij op deze wijs aan onzen regter-vleugel handgemeen waren, deed de vijand terzelfder tijd, doch met minder geluk, eenen aanval op ons centrum. Hij werd afgeslagen en wij maakten eenige gevangenen. Eindelijk, ten 4 ure in den avond, werden er twee uitvallen gedaan, éénen van den regtervleugel en éénen uit het centrum onzer linie, waardoor de vijand volkomen in verwarring gebragt en deszelfs aftogt beslist werd.

»Daar ik u dezen brief schrijf op het oogenblik dat het gevecht een eind neemt, zijn er nog geene rapporten van de generaals ontvangen. Noch het getal der gevangenen, welke wij gemaakt, noch dat der dapperen, die wij verloren hebben, is als nog bekend. Ik kan alleen als een bij raming gemaakte berekening opgeven, dat de vijand meer dan 1500 man aan dooden en gekwetsen, ongeveer 200 gevangenen en een groot aantal deserteurs verloren heeft.

»Zoodanig was de uitslag van den St. Michielsdag, waarin de vijand zijne geheele magt deed werken, en des niet te min teruggedreven werd, zelfs hoezeer wij een aanzienlijk detachement onzer troepen ingescheept hadden, het gevolg van welke expeditie zeer gewigtig wezen zal, bijaldien versterkingen tijdig genoeg aankomen, om ons toe te laten, bij onze verdere verrigtingen aanvallender wijs te werk te gaan.

»Gedurende het gevecht nam Z. Keiz. Maj. de Hertog *van Braganza*, overeenkomstig zijne gewoonte, zijnen post in een centraal punt der linie, van waar hij het geredelijkst aan den Graaf *de Villa-Flor*, die steeds op de voorste en gevaarlijkste punten was, zijne bevelen kon doen toekomen.

»Ons verlies is aanmerkelijk, niet zoo zeer in gesneuvelden dan wel in gekwetsten, omdat onze officiers, in dit opzigt gelijk in alle andere boven die des vijands uitmuntende, steeds aan het hoofd hunner troepen waren, en driftig streefden om, voor de zaak, welke zij ondersteunen, hun bloed te storten. De Graaf *da Bemposta*, 's Keizers aide-de camp, en de bevelhebber van het Fransche battaillon zijn gevaarlijk gekwetst. De Adjudant-generaal *Valdez*, de Generaal *Pulharez* en menige anderen, welker namen ik nog niet weet, zijn mede onder de gekwetsten. Noch gevangenen noch vermisten zijn onder ons verlies te tellen; deserteurs stellen wij er niet een eenigen.

»Heden hebben wij berigt van Admiraal *Sartorius* ontvangen, die thans zijn eskader bijeen heeft en alle pogingen aanwendt om in tegenwoordigheid en slaags met den vijand te raken.

»Het onverwijlde vertrek der paket dwingt mij in haast te schrijven, op dat ik de gelegenheid niet verliezen moge om u, van zoo gewigtig eene gebeurtenis, het eerste berigt te geven.

Markies *de Palmella.*

Uit SPANJE wordt van eenen zeer geloofwaardigen kant eene hoogstgewigtige tijding medegedeeld; te weten, dat de Koning een codicil aan zijn testament gevoegd zou hebben, waarbij Don *Carlos*, onder intrekking der anti-salische wet, zijn erfgenaam wordt verklaard. Men voegt er bij, dat hij als voorwaarde hiervan gesteld zou hebben, het huwelijk van den jeudigen zoon van Don *Carlos* met zijne oudste dochter, de prinses der Asturien.

Een ander berigt voegt hierbij, dat Don *Carlos*, wel is waar, zich hieromtrent door geene stellige belofte heeft willen verbinden, zeggende zijnen zoon niet te willen dwingen, maar des niet te min zijn woord aan zijnen broeder gegeven heeft, van hiertoe al het zijne te zullen bijdragen. De Koningin, Spanje voor eenen noodlottigen burger-oorlog willende hoeden, zou voor hare kinderen afstand hebben gedaan van al derzelver regten op den Spaanschen troon.

Volgens een der bladen van New-York waren er aldaar tot den 1sten Augustus ll. ruim 33,000 Europesche landverhuizers aangekomen, en beliep dit getal nu reeds meer dan 40,000. Telt men nu hierbij degenen die te Baltimore en Philadelphia zijn aangekomen; degenen die men nog gedurende het winter-saizoen verwachten kan en eindelijk degenen die over Quebec en Montreal de Vereenigde Staten binnen komen, zoo vindt men, dat de Noord-Amerikaansche bevolking dit jaar, uit de enkele landverhuizing, een aanwas van meer dan 200,000 zielen bekomen moet hebben.

MENGELINGEN.

AGNES DE ZWARTE.

Onder de heldendaden, die in de staatkundige onlusten van *Engeland* in de veertiende eeuw, toen vrouwen het bevel voerden over Sloten en somtijds zelfs in de veldslagen medevochten, melding verdienen mag men niet vergeten de verdediging van het Slot *Dunbar*, in 1335, door de beroemde Gravin VAN MARCH bestuurd. Haar Gemaal was van de partij van DAVID BRUCE, en met den Regent te veld getrokken. De Gravin, die om de bruine kleur van haar gelaat en koolzwarte haren, AGNES DE ZWARTE genoemd werd, en nog genoemd wordt, was eene moedige en ondernemende vrouw, de dochter van THOMAS BRANDOLPH, Graaf van *Moraij*, en de waardige erfgename van zijnen moed en vaderlandsliefde.

Het Slot *Dunbar* was op zich zelve zeer sterk, en gebouwd op eene keten van rotzen, die zich tot aan de zee uitstrekten, en had slechts éénen ingang, die zeer goed bevestigd was. Dit Slot werd nu door MONTAGUE, Graaf van SALISBURIJ, belegerd, die, om deszelfs muren te verwoesten groote krijgswerktuigen bezigde, waarmede men zware steenen slingerde, eer men tot dit einde het geschut gebruikte.

AGNES DE ZWARTE verijdelde echter alle zijne pogingen, en vertoonde zich, vergezeld door hare dames, op de muren, waar zij met hare witte zakdoeken het stof van die plaatsen veegden, die door de steenen getroffen waren, even als of zij hiermede wilden te kennen geven, dat deze steenen het Slot geen ander nadeel konden veroorzaken, dan een weinig stof te verwekken.

De Graaf SALISBURIJ gelastte hierop zijne manschap, eene andere soort van werktuig te bezigen. Dit was een schuur of houten huis, met een sterk dak voorzien, en dat, daar het de gedaante had van den rug van een wild zwijn, eene zog genoemd werd. Dit werktuig werd, volgens de regelen der oude krijgskunst, naar de muren der plaats, die men wilde innemen, gerold, en diende als een schild tegen de pijlen, die de belegerden op een troep soldaten mogten nederschieten, welke de muren zochten te ondermijnen of met bijlen en andere gereedschappen eene opening in dezelve poogden te maken.

Zoodra nu de Gravin VAN MARCH dit werktuig naar de muren zag schuiven, riep zij den Graaf van SALISBURIJ op eenen spotachtigen toon in eene soort van berijmd proza, het volgende, die ceuw waardig, toe:

Neem u in acht, SALISBURIE,
Als jongen werpt uwe TRUIE.

(*Truie* beteekent namelijk eene zog of zeug).

In denzelfden oogenblik gaf zij een teeken en een ontzettend stuk van eene rots, dat zij tot dat einde had laten afhakken, werd van de hoogte der muur op de zog gesmeten, wiens dak nu in duizend stukken sprong. Toen nu de Engelsche soldaten, die onder dit dak stonden, zoo spoedig wegliepen, als zij slechts konden, om de brokken van dit dak te ontvlugten, zoowel als de pijlen en steenen, die men hun van het Slot toezond, riep AGNES DE ZWARTE uit: ei lieve! zie eens, welk een aantal kleine Engelsche varkens!

De Graaf van SALISBURIJ wist echter ook te schertsen, zelfs in zeer ernstige omstandigheden. Toen hij eens te paard de muren van het Slot opnam, werd hij vergezeld door een Ridder, die met eene uitmuntende rusting bekleed was en een driedubbel panzier over een lederen buis droeg. Evenwel schoot WILLIAM SPENS een pijl op dezen Ridder met zulk eene kracht af, dat hij, niettegenstaande dit deksel, tot in zijn hart drong. »Dit is een onderpand der liefde van de Gravin,— zeide de Graaf, toen hij zijnen leidsman dood van het paard zag storten, — de pijlen van AGNES DE ZWARTE treffen steeds het hart."

Bij eene andere gelegenheid, had de Gravin VAN MARCH den Graaf van SALISBURIJ bijna gevangen genomen. Zij had een harer lieden tot hem gezonden, die de rol van eenen verrader spelen en zich houden moest, als of hij hem in het Slot wilde laten. SALISBURIJ verliet zich op zijne beloften, en kwam te middernacht voor de poort, die hij open vond. Toen nu de Graaf op het punt stond om binnen te treden, trad JOHN COPLAND, Heer van *Northumberland*, eenige schreden voorwaarts, en naauwelijks was hij over den dorpel der tweede deur getreden, of de valpoort viel neder, en AGNES maakte, in plaats van den Graaf, slechts een man van minderen rang tot gevangene.

Eindelijk kwam ALEXANDER RAMSAIJ VAN DALWOLSIJ, het Slot *Dunbar* te hulp, en bragt over zee-soldaten en levensmiddelen in hetzelve. Toen de Graaf van SALISBURIJ dit vernam, wanhoopte hij aan eenen gunstigen uitslag, en brak de belegering op, die negentien weken geduurd had.

De minnezangers maakten nu verzen; om de standvastigheid en moed van AGNES DE ZWARTE te prijzen. De volgende rijmen leeren ons eenigzins den geest kennen, die in deze liederen heerschte:

Vol was zij van vermeetlen moed,
En altoos steeds op hare hoed;
Kwam men bij dag, kwam men bij nacht,
Men vond haar steeds op hare wacht.

VRAAG.

Het op gister in de Courant aangeprezen *recept* voor de *Cholera Morbus*, bij het algemeen, ten gebruike voor lijders aan *die* of *dergelijke* ziekte hoogst geteld, goedgekeurd wordende, zij het vergund om aan de opgever van hetzelve, te mogen vragen: *waar, in de tegenwoordige omstandigheden, zoodanige voorbehoed- of reddingsmiddelen te bekomen zijn?*

Tot Nut van 't Algemeen.

PARAMARIBO,
1 DECEMBER 1832.